

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΔΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αριθμός Απόφασης 87/2019

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το Πρακτικό 11/16-04-2019 της τακτικής συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ήλιδας.

ΘΕΜΑ: «Γνωμοδότηση δικηγόρου επί αιτήματος Πολυζωγόπουλου Ιωάννη».

Στην Αμαλιάδα, σήμερα 16-4-2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00π.μ., στο Λαζαράκειο Δημοτικό Μέγαρο και στην αίθουσα συνεδριάσεων της Οικονομικής Επιτροπής, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση η Οικονομική Επιτροπή, ύστερα από τη με αριθμό 8210/11/12-4-2019 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου, που εκδόθηκε και επιδόθηκε νόμιμα στα μέλη της, σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.3852/10.

Στη συνεδρίαση αυτή ήταν:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος – Πρόεδρος.
2. Αθανασόπουλος Ιωάννης – Μέλος.
3. Δούλος Παντελής – Μέλος.
4. Παπαγιαννόπουλος Γεράσιμος – Μέλος.
5. Τζουλέκης Σπυρίδων – Μέλος.

ΑΠΟΝΤΕΣ

1. Ζαχαρόπουλος Βασίλειος – Αν/δρος.
2. Ευσταθόπουλος Ηλίας – Μέλος.
3. Χριστοφόρου Ευάγγελος – Μέλος.
4. Μπιλίρης Νικόλαος – Μέλος.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο εννέα (9) μελών βρέθηκαν παρόντα πέντε (5) μέλη και απόντα τέσσερα (4) μέλη, ο Δήμαρχος-Πρόεδρος κ. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης. Τα πρακτικά τηρήθηκαν από το δημοτικό υπάλληλο κ. Ρούτση Χρήστο.

Στη συνέχεια της συνεδρίασης ο Πρόεδρος εισηγούμενος το 13^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης ανέφερε τα εξής:

Θέτω υπόψη σας την από 1/4/2019 γνωμοδότηση της δικηγόρου του Δήμου κ. Θεοδωροπούλου Ειρήνης στην οποία αναφέρονται τα εξής:

«*Επί του υπ'αριθμ. Πρωτ. 2883/7-2-2019 αιτήματος του Πολυζωγόπουλου Ιωάννη του Ανδρέα και της Διαλεχτής, κατοίκου Μαραθιάς Αμαλιάδας, λεκτέα τα ακόλουθα:*

A. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. *Δημοτικοί ή κοινοτικοί οδοί είναι αυτοί που εξυπηρετούν τις πάσης φύσεως ανάγκες ενός Δήμου ή μιας Κοινότητας εντός των διοικητικών τους ορίων. (άρθρο 4 Ν.3155/1955)*

2. *Εξάλλου στο αρ. 75 παρ. 1 του ΔΚΚ (ν. 3463/2006) ορίζεται ότι «οι Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις...». Στην αρμοδιότητα των Δήμων εμπίπτει σύμφωνα με την παρ. γ4 του αρ. 75 ΚΔΚ «η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, η απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων και γενικότερα η λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία», επίσης κατά τη παρ. γ 11 του ίδιου άρθρου «η μέριμνα και λήψη μέτρων για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου...», κατά δε τη παρ. γ13 στην αρμοδιότητα των Δήμων ανήκει «η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινοχρήστους χώρους».*

3. Περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 5 παρ. 3 του Ν. 3155/1955 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών» (ΦΕΚ Α'63) «Αι Δημοτικά και Κοινοτικοί Οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπο των οικείων Δήμων και Κοινοτήτων...»

4. Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚΑ', 114), ορίζει στο άρθρο 75 ότι: «1. Οι δημοτικές ... αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Οι αρμοδιότητες των Δήμων ... αφορούν, κυρίως, τους τομείς: α) Ανάπτυξης, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1) ... 7) Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση υποδομών για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας, όπως έργων οδοποιίας ...», στο άρθρο 103 ότι: «1...2. Η δημοτική επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δικαστικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης (Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ. 25/28.11.1929 Περί κωδικοποίησης των περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών κειμένων διατάξεων: «1. Δημοτικά ή κοινοτικά οδοί εισίν αι ενούσαι χωρία του αυτού δήμου ή κοινότητος προς άλλα ή προς χωρία ομώνων δήμων ή κοινοτήτων ή προς εθνικά ή επαρχιακά οδοί. 2. Αι οδοί αι άγουσαι από χωρίων προς κτηματικά αυτών περιφέρειας εισίν οδοί αγροτικά».) αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000,00 €).....3. Για τις περιπτώσεις στ', ζ', και η' της προηγούμενης παραγράφου η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται την ακυρότητα της σχετικής απόφασης...».

5. Σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/2010 τεύχος Α' ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) «1. Η Οικονομική Επιτροπή [που αντικατέστησε την Δημοτική Επιτροπή] είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) ...θ)...ι)...ια)...ιβ)...ιγ)...ιδ) «αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, 2. Για τις περιπτώσεις ιβ', ιγ' και ιδ' της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. ....»

6. Κατά το αρ. 82 παρ. α Ν. 3852/10 «Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας ή ο εκπρόσωπος μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές»,

Από τις ανωτέρω διατάξεις του Δ.Κ.Κ (Ν. 3463/06) συνδυαστικά με τις νέες του 'ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ' (Ν.3852/10). προκύπτει ότι οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταρτίζουν για όσα θέματα δεν εξέρχονται από τη δυνατότητά τους αυτή, εξώδικο ή δικαστικό συμβιβασμό που γίνεται κατά τον διαγραφόμενο από την ως άνω διάταξη τρόπο με τις εντεύθεν ουσιαστικές και δικονομικές συνέπειες.

Εφόσον, λοιπόν, συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, ήτοι:

α) παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του Δ.Κ.Κ. που δεν έχει τεθεί μόνο χάριν του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και για την εξυπηρέτηση των πολιτών (πρβλ. απόφ. ΣτΕ 740/2001) - η οποία δημιουργεί αντικειμενική ευθύνη του δήμου κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.ΝΑΚ, β) αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης, οι οποίες πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο αξιόπιστο και να αποδεικνύονται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών στοιχείων και γ) αιτιώδης σύνδεσμος, η ύπαρξη του οποίου να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, μεταξύ της πράξης ή παράλειψης και της επελθούσας ζημίας, υπό την έννοια ότι η φερόμενη ως ζημιογόνος πράξη ή παράλειψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων μπορεί να επιφέρει το ζημιογόνο αποτέλεσμα.

Β. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Ο άνω αιτών με την από 7-2-2019 αίτηση του, απευθυνόμενη προς τον Δήμο Ήλιδας, αιτείται την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη το όχημα του από φθορά οδοστρώματος (λακκούβα). Συνημμένα προσκόμισε 5 φωτογραφίες, μία απόδειξη ελαστικών ποσού 180 ευρώ και

μια απόδειξη ποσού 30 ευρώ για ευθυγράμμιση του αυτοκινήτου και την από 1-2-2019 έγγραφη αναφορά του προς τον Δήμο.

Ακολούθως το Γραφείο Δημάρχου απέστειλε το υπ' αριθμ. Πρωτ. 3657/18-2-2019 έγγραφο του, ως και αντίγραφο της άνω αίτησης προς την Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, δια του οποίου ζητούσε να του γνωστοποιηθεί η συνάφεια της ζημίας και το ύψος αυτής με την αιτία που προκλήθηκε.

Σε απάντηση του άνω εγγράφου, η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, απέστειλε στο Αυτοτελές Γραφείο Δημάρχου το υπ' αριθμ. Πρωτ. 4276/Δ4/542/15-2-2019 έγγραφο του, δια του οποίου κατέστη γνωστό ότι «η Υπηρεσία μας συναινεί ως προς την συνάφεια της ζημίας και το ύψος αυτής, που υπέστη ο ανωτέρω δημότης, όπως αποδεικνύεται από τις φωτογραφίες, καθώς και τις αποδείξεις που επισυνάφθηκαν. Η υπηρεσία μας κατόπιν αυτοψίας που διενήργησε, διαπίστωσε ότι πράγματι υπήρχε μεγάλη λακκούβα επί του οδοστρώματος, η οποία επουλώθηκε άμεσα από το προσωπικό του Δήμου».

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του ΕιςΝΑΚ (άρθρο 105,106), ο Δήμος Ήλιδας ενέχεται εις αποζημίωση για ζημίες που προκαλούνται σε τρίτους συνεπεία πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων του ή προστιθέντων υπ' αυτού, που ανάγονται στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του. Για να γεννηθεί η από το άρθρο 105 ΕιςΝΑΚ υποχρέωση για αποζημίωση πρέπει να υπάρχει αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της πράξεως ή παραλείψεως του οργάνου του Δημοσίου ή του νηδδ, που δημιουργεί το νόμιμο λόγο ευθύνης του και της ζημίας που επήλθε (ΣΤΕ 347/1997).

Εξάλλου με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Π.Δ/τος 410/1995 «Περί Κωδικοποίησης των ισχυουσών διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (άρθρο 24 του Ν. 3463/2006), ορίζεται ότι η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων, κοινή μέριμνα των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων.....». Στην αρμοδιότητα των δήμων ανήκουν ιδίως: α) η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία ....των έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας. Από το περιεχόμενο των άνω διατάξεων, με τις οποίες ανατίθεται η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων, προκύπτει ότι αυτές αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση των πολιτών και συγκεκριμένη στην ομαλή και ασφαλή κυκλοφορία αυτών και των οχημάτων και επομένως σε περίπτωση παράλειψης από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, της οφειλόμενης νόμιμης υποχρέωσης, δημιουργεί ευθύνη αυτού και αντίστοιχη αξίωση των πολιτών προς αποκατάσταση της εξ αυτής προσγενόμενης σε αυτούς ζημίας (ΣΤΕ 2891,2774,1595/99,2763/99).

Συνεπώς υφίσταται με την έννοια του νόμου ευθύνη του Δήμου για την ζημία που υπέστη ο αιτών και συνεπώς ο Δήμος έχει υποχρέωση καταβολής του συνολικού ποσού των 210 ευρώ (180+30) ως αποζημίωση του αιτούντα.

Στην εξεταζόμενη περίπτωση φρονώ ότι συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, αφού υφίσταται α) παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του ΔΚΚ. β) αποδεικνύεται κατά τρόπο αξιόπιστο από τα προσκομισθέντα έγγραφα και συγκεκριμένα από το άνω έγγραφο της Τεχνικής Υπηρεσίας και την απόδειξη αγοράς ελαστικού η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης, αφού από το προαναφερόμενο έγγραφο της Τ.Υ, δια της βεβαίωσης ότι σε μεταγενέστερο χρόνο του συμβάντος έχει χωρήσει αποκατάσταση των λακκούβας του οδοστρώματος, επιβεβαιώνεται η ύπαρξη της λακκούβας που βρισκονταν στην συγκριμένη οδό και γ) επιβεβαιώνεται από τα προσκομισθέντα έγγραφα και δὴ το έγγραφο της τεχνικής υπηρεσίας, κατά τρόπο αντικειμενικό και αδιαμφισβήτητο ο αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ζημιογόνου πράξης ή παράλειψης και του ζημιογόνου αποτελέσματος, καθόσον από τα βεβαιωθέντα πραγματικά περιστατικά σε συνδυασμό με τα διδάγματα της κοινής πείρας η φερόμενη ως ζημιογόνα πράξη ή παράλειψη ήταν ικανή, από μόνη της, χωρίς την συνδρομή άλλων παραγόντων, να επιφέρει την συγκεκριμένη ζημία. Επίσης ο αιτών προσκόμισε στην Υπηρεσία μας υπεύθυνη δήλωση του ότι δεν έχει αποζημιωθεί από οποιαδήποτε ασφαλιστική εταιρεία για την συγκεκριμένη ζημία και ότι ουδεμία άλλη αξίωση έχει ή διατηρεί κατά του Δήμου για την αιτία αυτή, ως και αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου του.

Για τους ανωτέρω λόγους γνωμοδοτώ ότι είναι προς το συμφέρον του Δήμου να επιλυθεί εξώδικα η εν λόγω διαφορά και να καταβληθεί το αιτούμενο ποσό στον δικαιούχο από τον Δήμο μας».

Επίσης θέτω υπόψη σας το αρ. πρωτ. 4274/Δ4/542/25-2-2019 έγγραφο της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου με το οποία η Υπηρεσία συναινεί ως προς τη συνάφεια της ζημίας και το ύψος

αυτής που υπέστη ο ανωτέρω δημότης. Κατόπιν τούτων προτείνω να επιλυθεί εξώδικα η εν λόγω διαφορά και να καταβληθεί το αιτούμενο ποσό στον δικαιούχο από τον Δήμο μας.

Η Οικονομική επιτροπή αφού άκουσε την εισήγηση του Προέδρου και αφού έλαβε υπόψη της τα ανωτέρω, το άρθρου 72 του ν.3852/2010 και το γεγονός ότι στο Δήμο δεν έχει προσληφθεί δικηγόρος με μηνιαία αντιμισθία, μετά από διαλογική συζήτηση,

αποφασίζει ομόφωνα

- 1) Κάνει δεκτή την από 1/4/2019 γνωμοδότηση της Νομικής Συμβούλου του Δήμου κ. Θεοδωροπούλου Ειρήνης.
- 2) Να επιλυθεί εξώδικα η εν λόγω διαφορά και να καταβληθεί το αιτούμενο ποσό 210,00€ στον δικαιούχο από το Δήμο.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 87/2019

Μετά την εξάντληση των θεμάτων λύθηκε η σημερινή συνεδρίαση.
Κατόπιν συντάχθηκε το πρακτικό αυτό και υπογράφηκε όπως παρακάτω:

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Αμαλιάδα 16-4-2019
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ